

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра будівництва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

конструювання та дизайну

Ружилю З.В.

14 травня 2022 р.

“СХВАЛЕНО”

на засіданні кафедри будівництва

Протокол № 11 від “7” квітня 2022 р.

Завідувач кафедри

Бакулін Є.А.

”РОЗГЛЯНУТО”

Гарант ОП 192 «Будівництво

та цивільна інженерія»

Гарант ОП

Дмитренко Є.А.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія та філософія будівництва

спеціальність 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

освітня програма «Будівництво та цивільна інженерія»

Факультет конструювання та дизайну

Розробники: к.т.н., доцент Бакулін, ст. викладач Бакуліна В.М.

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Історія та філософія будівництва є невід'ємною часткою при проектуванні будівельних об'єктів. В даному курсі передбачається вивчення історії архітектури та будівництва різних будівель і споруд в різні періоди часу з урахуванням розвитку конструктивної основи зодчества та будівельних прийомів. У зв'язку з розвитком різних культур з'являлась потреба людства в сучасних методах виробництва, а з часом і конструкцій при будівництві історично необхідних будівлях та спорудах. В результаті виконання будівельних робіт в різні періоди існування різних народів доцільно розглянути питання використання будівельних матеріалів та методів, що використовувались для поліпшення житла, умов виробництва, монументальних громадських будівель.

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	бакалавр	
Спеціальність	Будівництво та цивільна інженерія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	90	
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість змістових модулів	1	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	2	2
Семестр	3	3
Лекційні заняття	15 год.	4
Практичні, семінарські заняття	15 год.	6
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	60 год.	80
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	-

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна „ Історія та філософія будівництва ” призначена довести та формувати знання та навички проектування будівель і споруд та їх комплексів у відповідності з функціональними вимогами. Привити культуру та естетику до історичних цінностей в архітектурній творчості.

Головним завданням дисципліни є організація просторового середовища для проживання і діяльності людини, яка здійснюється за допомогою матеріальних структур – будівельних конструкцій. у процесі історичного розвитку соціальні та ідеологічні функції архітектури по-різному втілюються в життя за допомогою будівельних конструкцій, а самі технічні засоби осмислюються естетично.

Основні задачі дисципліни: вивчення вимог до проектування будівництва об'єктів що проектуються, а саме: вибір матеріалів, стилю та конструктивного рішення для будівель і споруд.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Знати:

- історичні періоди розвитку будівництва та стилі, використані у різні епохи будівництва;
- основні види ордерів Стародавнього світу та їх застосування в сучасному будівництві;
- історичний розвиток використання матеріалів і конструкцій в процесі будівництва;

Вміти:

- самостійно вміти визначити типи архітектурних стилів;
- застосовувати просторові-конструктивні рішення в сучасному проектуванні для будівель та споруд;
- враховувати архітектурно – естетичні особливості будівель та споруд відповідно до їх основного призначення.

4. Програма та структура навчальної дисципліни для повного терміну денної та заочної форми навчання

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	всього	в тому числі						всього	в тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовний модуль №1. „ Історія зародження та розвиток будівництва ”														
Тема 1. Загальні положення, історичні періоду розвитку будівництва.		8	2	2			-	4						

5	Стильові особливості будівництва Стародавнього Риму	2
6	Досягнення та особливості візантійських зодчих, в будівництві.	2

Тема 2. Архітектура і будівництво Стародавнього Єгипту.		10	2	2	-	-	6			
Тема 3. Архітектура і будівництво Близького Сходу.		12	2	2	-	-	8			
Тема 4. Історія архітектури класичного періоду.		12	2	2	-	-	8			
Тема 5. Архітектура і будівництво Стародавнього Риму.		14	2	2	-		12			
Тема 6. Архітектура і будівництво Візантії.		14	2	2	-		12			
Тема 7. Ранньохристи- янська та романська архітектура і будівництво.			3	3	-		10			
Всього за змістовним модулем 1.	15	90	15	15			60			
Усього годин	15	90	15	15	-	-	60			

5. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення з історичними періодами започаткування будівництва	2
2	Стильові особливості будівництва Стародавнього Єгипту.	2
3	Стильові особливості будівництва Близького Сходу	2
4	Стильові особливості будівництва Стародавньої Греції	2

5	Стильові особливості будівництва Стародавнього Риму	2
6	Досягнення та особливості візантійських зодчих, а також їх вплив в історії будівництва.	2
7	Розробка просторово-конструктивних і художніх рішень романського та ранньохристиянського будівництва.	3
	Всього	15

6. Контрольні запитання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Дайте визначення поняттям «архітектура» та «конструкція».
2. Що таке «тектоніка», «тектонічність», «архітектоніка»?
3. На які періоди поділяють найдавнішу культуру?
4. Які ви знаєте особливості періоду «палеоліт»?
5. Які ви знаєте особливості періодів «неоліт» і «енеоліт»?
6. Які ви знаєте особливості періоду «бронзова доба»?
7. Які ви знаєте особливості періоду «мезоліт»?
8. Чим відрізняється період «залізної доби» від періоду «бронзової доби»?
9. Як вплинув політеїзм на розвиток архітектури і будівництва в Стародавньому Єгипті?
10. Перерахуйте періоди розвитку Стародавнього Єгипту.
11. Які ви знаєте особливості будівництва Стародавнього Єгипту.
12. Що таке «ордер», «ордерна система», «єгипетський архітектурний орден»?
13. Які ви знаєте особливості будівництва мастаба?
14. Перерахуйте фактори впливу на формування та еволюцію архітектурної форми Близького Сходу.
15. Перерахуйте особливості будівництва Межиріччя на Близькому Сході.
16. Перерахуйте періоди Межиріччя на Близькому Сході.
17. Які ви знаєте фактори що впливають на архітектурні форми будівництва?
18. Перерахуйте стильові особливості архітектури Близького Сходу.
19. Які типи планів давньогрецьких храмів ви знаєте?
20. Наведіть приклад конструктивних елементів іонічного ордера.
21. Наведіть приклад конструктивних елементів доричного ордера.
22. Наведіть приклад конструктивних елементів коринфійського ордера.
23. Що таке класичний період та його етапи?
24. Перерахуйте стильові особливості Стародавньої Греції.
25. Які ви знаєте особливості будівництва класичного періоду та зодчества еллінізму?
26. В який період розвитку Стародавнього Риму сформувався нобілітет?
27. Які ви знаєте періоди Стародавнього Риму?
28. Які ви знаєте теоретичні надбання при розвитку будівництва Стародавнього Риму?

29. Що таке римський бетон та де він був використаний?
30. Які ви знаєте римські орлери та що означає тосканський ордер?
31. Дайте визначення римсько - доричному ордеру.
32. Дайте визначення римсько – іонічному ордеру ордеру.
33. Дайте визначення композитного ордеру.
34. Що таке акведук та коли його використовували в будівництві?
35. Які ви знаєте особливості будівництва імператорського періоду Стародавнього Риму?
36. Перерахуйте стильові особливості архітектури Стародавнього Риму.
37. Чим відзначається імператорський період Стародавнього Риму та його внесок до світової скарбниці будівництва?
38. Коли сформувалась Візантія як держава?
39. Які ви знаєте періоди розвитку Візантійської імперії?
40. Що ви знаєте про раньовізантійський період?
41. Що ви знаєте про середньовізантійський період?
42. Що ви знаєте про пізньовізантійський період?
43. Яку будівельну техніку та технології використовували в архітектурі Візантії?
44. Чим відрізнялась архітектура інтер'єру Візантії від Риму?
45. Які ви знаєте особливості архітектури раньовізантійський період?
46. Перерахуйте типи візантійських куполів.
47. Які ви знаєте особливості середньо і пізньовізантійських періодів?
48. Які ви знаєте особливості архітектури Закавказзя візантійського періоду.
49. Перерахуйте особливості архітектури Візантії та її досягнення.
50. Коли почала свою історію ранньохристиянська архітектура?
51. Особливості мурованих споруд при ранньому християнстві
52. Як і коли зародилось будівництво замків?
53. Коли почав формуватися протороманський період?
54. Що ви знаєте про пізньороманську архітектуру?
55. Як змінювались структури фасадів у романський період?
56. Як відрізняється архітектура Італії романського періоду від середньоевропейської?
57. Що таке інтер'єр романських храмів та скульптурний декор?
58. Чим визначається просторова структура християнських храмів?
59. Що ви знаєте про романську архітектуру та її характер діяльності?
60. Що ви знаєте про житлове будівництво раннього середньовіччя?
61. Чим відрізняється архітектура на Британських островах?
62. Коли існувала Київська Русь та які ви знаєте їх видатні храми?
63. Перерахуйте здобутки ранньохристиянської та романської архітектури у середньовічні часи.

7. Методи навчання.

При викладанні даної дисципліни використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

8. Форми контролю.

Система поточного, модульного та підсумкового контролю з початкової дисципліни «Історія та філософія будівництва».

Поточний контроль знань здійснюється за модульно - рейтинговою системою та передбачає усне експрес-опитування під час аудиторних занять, проведення 1 письмового модуля контрольної роботи та виконання практичних робіт. Мінімум балів при яких студент допускається до заліку становить 42 бали. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку із виконанням письмових завдань.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінка національна	Оцінка ECTS	Процент студентів, які досягають відповідної оцінки в Європейських університетах	Визначення оцінки ECTS	Рейтинг студента, бали
1	2	3	4	5
Відмінно	A	10	ВІДМІННО – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 – 100
Добре	B	25	ДУЖЕ ДОБРЕ – вищесереднього рівня з кількома помилками	82 – 89
	C	30	ДОБРЕ – в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74 – 81
Задовільно	D	25	ЗАДОВІЛЬНО – непогано, але зі значною кількістю недоліків	64 – 73
	E	10	ДОСТАТНЬО – виконання задовольняє мінімальні критерії	60 – 63
Незадовільно	FX	–	НЕЗАДОВІЛЬНО – потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35 – 59
	F	–	НЕЗАДОВІЛЬНО – необхідна серйозна подальша робота	01 – 34

Для визначення рейтингу студента із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$.

10. Методичне забезпечення

Перелік наочних та інших навчально-методичних посібників, методичних матеріалів.

№ пор	Назва	Кількість
1	2	4
1.	Слайди (електронна форма) до лекційного курсу	1 прим.
2.	Конспект лекцій	Електронна версія

11. Рекомендована література

Основна

1. Історія архітектури і будівництва. Підручник: - МОН: КНУБА,- 2016р.- 816с
2. Пономарёв В.А. Архитектурное конструирование. Учеб. для вузов./ В.А. Пономарёв. – М.: «Архитектура-С», 2008. – 736 с., илл.
3. ДСТУ Б В.2.7-61:2008. Цегла та камені керамічні рядові та лицьові. – Київ: Мінбуд України, 2009. – 27 с.
4. Історія європейської цивілізації. Близький Схід;-К.-2018р.-1310с.
5. Гольшев А.Б., Ю.В.Верюжський, Е.А.Бакулин и др. Архитектурно-строительная энциклопедия.Справочник. –К.:2008р.-647с.

Допоміжна

1. В.І. Нагулко, Л.Ф. Артюх та ін. Культура і побут населення України. Навч. Пос.-К.-2016. – 120с.
2. Ногін Є.В. Неоліт Північно-Східної України. Монографія.-К; 2016.-580с.
3. Смитко І.О. Давньогрецькі некрополі хори Ольвії. Наукове вид.-2015.- 239с.
4. Шедевры архитектуры и инженерного искусства.-М.-2009.-256с.